

GEZ

4.341.2014

1. Nazwa

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

2. Czas powstania

KOŚCIÓŁ RZYMSKO-KATOLICKI PW. ŚW. JACKA

1945-1946

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok budynku od wschodu

Widok budynku od zachodu

3. Miejscowość

MYSŁOWICE

4. Adres

ul. Henryka Sienkiewicza 45
nr działki 554/60, obręb Brzezinka
41-400 Mysłowice

5. Przynależność administracyjna

Województwo śląskie

Powiat Mysłowice

Gmina miasto Mysłowice

6. Formy ochrony

Miejscowy plan zagospodarowania
przestrzennego
(Uchwała nr XXI/267/20 Rady Miasta
Mysłowice z dnia 13.20.2013 r.)

Historia: kościół zbudowany w latach 1945-46 według projektu technika budowlanego Franciszka Rygięła, z inicjatywy ks. Prob. Alojzego Nowoka z Brzezinki. Witraże autorstwa Marii Roga-Skąpskiej (1932-1984), obraz w głównym ołtarzu – Św. Jacek - Edmund Czarnecki, organy - firma Bernacki. W budowie uczestniczyli mieszkańcy dzielnicy Morgi. Cegła i materiały do budowy kościoła pochodziły z baruku oraz radiostacji zniszczonej w 1939 r. Budynek, początkowo miał mieć charakter prowizorycznego baruku, wraz z postęпами prac nabierał obecnej formy. W 2020 r. remont kościoła, remont wnętrza w 2021.¹

Opis: kościół jednonawowy na rzucie prostokąta, z węższym, prosto zamkniętym prezbiterium i trójkondygnacyjną wieżą ryzalitowo wysuniętą z osi fasady. Korpus wzmocniony wydatnymi szkarpami dźwigającymi mocno wyładowany, szeroki fryz i profilowany gzyms. Między szkarpami wysokie okna zamknięte łukiem okrągłym. Dach korpusu dwuspadowy, osłonięty kotarom szczytem zach. Fasada z ryzalitem wieży na osi, w narożach ujęta lizenami, szczyt wydzielony gzymsem obiegającym również elewacje wieży. Naroża wieży ujęte w lizeny, w przyziemiu - arkada wejścia, w drugiej kondygnacji – para smukłych okienek, w trzeciej kondygnacji – prostokątne triforia, poniżej – tarcze zegarowe, w zwieńczeniu profilowany gzyms. Ściany murowane, tynkowane, likwidacja części detali (np. obramienie otworu drzwi).

W sześciu oknach nawy i dwóch oknach prezbiterium osadzono witraże. Składają się w czterech prostokątnych kwater i półkolistej kwatery w zwieńczeniu. Przestrzeń kwater górnych wypełnia duża postać świętego, w dwóch kwaterach dolnych – symbole, tarcze herbowe lub scenki rodzajowe. Witraże wykonane ze szkła barwionego w masie i przezroczystego.

Wartość: wartość historyczna - przykład rozwoju architektury sakralnej w mieście Mysłowice; znana historia budowy i autorzy; udział lokalnej społeczności. Wartość architektoniczna- przykład powojennych rozważań w architekturze sakralnej.

¹ Źródło: strona parafii; na bazie kroniki parafialnej; <https://swjacek.morgi.pl/parafia/historia-parafii/>; portal Silesia.edu https://silesia.edu.pl/index.php/Parafia_%C5%9Bw._Jacka_w_Morgach oraz „Oblicza myslowickich dzielnic. Morgi”, portal Mysłowicki Detektyw Historyczny <http://mdhmyslowlowice.pl/index.php/login/ciekawe-artykuly/272-oblicza-myslowlowickich-dzielnic-morgi> (dostęp: 04.08.2022)

Stan zachowania: bardzo dobry, bieżące remonty, zgodnie z potrzebami. Zachowana bryła budynku, kształt dachu i jego pokrycie, kompozycja fasady, rozmieszczenie i kształt otworów.

Postulaty dotyczące konserwacji: ochrona zabytkowej formy i substancji budynku, tj. zachowanie w niezmienionej postaci sposobu ukształtowania bryły, wysokości zabudowy frontowej, w tym wysokości gzymsu wieńczącego. Zachowanie kształtu i pokrycia dachu, rozmieszczenia i kształtu otworów okiennych, kompozycji elewacji frontowej, ochrona zabytkowych detali architektonicznych. Zachowanie oryginalnych materiałów wykończeniowych i kolorystyki.

Zakazuje się lokalizacji na elewacji frontowej urządzeń technicznych: anten, klimatyzatorów, przyłączy telekomunikacyjnych, kabli i szaf kablowych elektroenergetycznych oraz pomieszczeń do gromadzenia odpadów. Zakazuje się również stosowania na elewacjach okładzin systemowych, listew plastikowych, sidingu, blach oraz drewna.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Jakub Danielski, 08.08.2022 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

SLASKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
W KATOWICACH
Łukasz Konarzewski

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków